

L. Oostinga 53

Provinciale Waterstaat van Groningen

Nr. *2474*

GRONINGEN, *6* April 1954.

BIJLAGEN { terug 2
 nieuw -

Bericht op kantbesch. Ged. Staten
dd. 16 Febr. 1954, no.2412, 1e afd.

ONDERWERP: Windwatermolen
Waterschap de Jonge Held
(gemeente Hoogkerk)

In de bij nevenvermelde kantbeschikking hierbij teruggaan-
de brief dd. 9 Februari 1954 van de Vereniging "De Hollandsche
Molen" wordt gewezen op het belang tot het instandhouden van de
windwatermolen van het waterschap De Jonge Held te Hoogkerk en
wordt de mogelijkheid geopperd deze poldermolen te herstellen
in het kader van de Wet Bescherming Waterstaatswerken Oorlogs-
tijd, terwijl een kostenbegroting voor het thans nodige herstel
wordt overgelegd, sluitend op een bedrag van f.6.406,40.

Naar aanleiding hiervan heb ik de eer Uw College het vol-
gende ter kennis te brengen.

De door voornoemde Vereniging geopperde mogelijkheid tot
combinatie in tijden van nood van de beide polders De Jonge Held
en De Oude Held ligt geografisch voor de hand, maar zou water-
staatkundig slechts beperkt kunnen zijn. Het 693 ha. grote Wa-
terschap De Oude Held heeft namelijk een polderpeil, dat circa
20 à 30 cm. lager ligt dan dat van het 457 ha. grote Waterschap
De Jonge Held, waarin de molen staat.

De afwatering in beide polders vindt bovendien plaats in
tegenovergestelde richtingen, zodat het in verbinding brengen
van de watergangenstelsels zonder meer geen voldoende waarborg
zou bieden voor een goede polderpeilbeheersing van het eventue-
eel te combineren gebied.

Alhoewel het behoud van de windmolen voor de polder De Jon-
ge Held zelf nuttig en gewenst zal zijn, is er m.i. in dit ge-
val niet voldoende aanleiding een subsidie in het kader van de
Wet B.W.O. voor te stellen. Andere gebieden, welke aan de polder

Aan

Heren Gedeputeerde Staten
der provincie

Typ. B. Coll. ✓ GRONINGEN

De Jonge Held grenzen, lenen zich ook niet voor aansluiting.

Daar de molen zich nog in vrij goede staat bevindt, met uitzondering van een te vernieuwen roede en enkele kleinere onderdelen, en markant gelegen is aan de Rijksstraatweg van Groningen naar Leeuwarden, zou deze windmolen misschien wel in aanmerking kunnen komen voor een subsidieregeling op grond van de landschappelijke waarde van de molen.

Belanghebbenden dienen daartoe dan in eerste instantie bij het Rijk (ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen) en de gemeente Hoogkerk de nodige belangstelling op te wekken.

De overgelegde begroting van herstelkosten geeft mij aanleiding op te merken, dat de post onvoorzien ad f.500,- bezwaarlijk voor subsidie zal kunnen worden voorgedragen, als ze niet nader wordt gespecificeerd in de vorm van diverse kleinere reparaties. Overigens kan met de begroting wel worden ingestemd. Uit een dezerzijds ingesteld onderzoek blijkt het herstelwerk nodig te zijn.

Indien de gemeente Hoogkerk bereid is tot een financiële bijdrage in de herstelkosten, zou U kunnen overwegen een provinciale subsidie te verlenen, waarvoor dan t.z.t. het advies ware in te winnen van de Prov. Molen Commissie.

Ik geef U in overweging de Vereniging De Hollandsche Molens in bovenstaande zin in te lichten.

DE DIRECTEUR-HOOPDINGENIEUR
VAN DE PROVINCIALE WATERSTAAT:

Heren Gedeputeerde Leden
der provincie
GRONINGEN

AFSCHRIFT.

Fa. Th. Bremer & Zonen
 Molenbouwers
Adorp.

Begroting voor het herstel van de windmolen van het
 WATERSCHAP "DE JONGE HELD" te Slaperstil.Gr.

1. Geheel nieuwe stalen roede met nieuw hekwerk en nieuwe kleppen in de molen geplaatst	f.	2990,-
2. Herstel van winkelhaken en kruis voor zelfzwich- ting	"	50,-
3. Nieuwe potbalk en dwarsbalk achter de schroef	"	225,-
4. Nieuwe spanners op de voeghouten	"	350,-
5. Zelfinstellend halslager met witmetalen voering in de molen gemonteerd	"	320,-
6. Verven en teren van de molen	"	700,-
7. Kruis bij boventap van koningsspil	"	125,-
8. Herstel neuten van het kruiwerk	"	100,-
9. Nieuwe windpeluw met betimmering	"	800,-
	f.	5660,-
Onvoorzien	"	500,-
	f.	6160,-
4% O.B.	"	246,40
totale herstelkosten	f.	6406,40

4256.

29 April 1954.

Brief d.d. 22 April 1954.

Windwatermolen
Waterschap de Jonge Held.

In antwoord op Uw nevenvermelde brief deel ik U hierbij mede, dat vermoedelijk de navolgende motieven tot het door U bedoeld besluit hebben geleid.

Alhoewel de combinatie in tijden van nood van de polders de Jonge Held en de Oude Held geografisch voor de hand zou liggen, is zulks waterstaatkundig niet aangewezen. Het 693 ha grote waterschap de Oude Held heeft namelijk een polderpeil, dat circa 20 à 30 cm lager ligt dan het 457 ha grote waterschap de Jonge Held, waarin de windmolen staat.

De afwatering in beide polders vindt bovendien plaats in tegenovergestelde richtingen zodat het in verbinding brengen van de watergangenstelsels zonder meer geen voldoende waarborg zou bieden voor een goede polderpeilbeheersing in het eventueel te combineren gebied.

Andere gebieden welke aan de polder de Jonge Held grenzen, lenen zich niet voor aansluiting.

Alhoewel het behoud van de windmolen voor de polder de Jonge Held zelf van belang is, is er voor dit geval niet voldoende aanleiding gevonden een subsidie in het kader van de Wet B.W.O. voor te stellen.

AAN:
De Heer de Koning
Technisch Adviseur
Vereniging "De Hollandsche Molen"
Reguliersgracht 9
te
AMSTERDAM

Typ.S.
Coll. ✓

De maatstaven, welke van Rijkswegen zijn aangehouden voor de windmolens van de waterschappen Vredewold en de Oostelijke Bedumerpolder, zijn hierbij in het oog gehouden.

Bovendien komt o.i. de onderhavige molen in verband met zijn markante ligging aan de Rijkstraatweg van Groningen naar Leeuwarden meer in aanmerking voor een eventuele subsidiëring op grond van de landschappelijke waarde van de molen.

DE HOOFDINGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:

Hollandsch normaal 3

1

Provinciale Waterstaat van Groningen

Nr. 9473.

GRONINGEN, // September 1954.
Martinikerhof 12

BIJLAGEN { terug 2
 { nieuw 1 afschrift begroting herstelkosten

Bericht op kantbesch. G.S.
dd. 27 Juli 1954 no.12212, 2e afd.

Molen 57

ONDERWERP: windwatermolen no.57
Waterschap de Jonge Held
(gemeente Hoogkerk).

In de met nevenvermelde kantbeschikking hierbij teruggaande brief van de Vereniging "De Hollandsche Molen" dd. 19 Juli 1954 wordt een provinciale subsidie gevraagd in de herstelkosten van de windwatermolen van het waterschap "De Jonge Held".

De Technische Sub Commissie bezocht de molen op 8 dezer. Een afschrift van de door de molenmaker Th. Bremer gemaakte kostenbegroting wordt hierbij gevoegd. De daarin genoemde werkzaamheden zijn nodig en de daarvoor gestelde bedragen aanvaardbaar.

Het werk sub 7 "Kruis bij boventap van de Koningsspil", is reeds uitgevoerd, omdat met deze voorziening met het oog op de polderbemaling onmogelijk langer kon worden gewacht.

Behalve de in de begroting voorkomende herstelwerkzaamheden zal het bovendien nodig zijn het middelste kalf onder de windpeluw te vernieuwen. De post onvoorzien kan de uitgaven daarvan dekken.

Het herstel kan sterk worden aanbevolen, omdat de molen zich overigens in goede staat bevindt en ook landschappelijk zeer gunstig is gelegen.

Het totaal bedrag der begroting f.6.406,40 zou als basis voor de subsidie-berekening kunnen worden aanvaard.

Er bestaat o.i. geen aanleiding om dit bedrag nog te vermeerderen met de reiskosten van de Technische Adviseur van de "Vereniging de Hollandsche Molen" ad f.160,16 zoals in bijgaande brief wordt voorgesteld, omdat deze reiskosten van genoemde adviseur alleen ten behoeve van het advies voor de Rijkssubsidie worden gemaakt. Onze Commissie brengt uiter-

AAN:

de Provinciale Molen Commissie
Secretaris Mr. R. Bolt,
Provinciehuis,

A L H I E R.

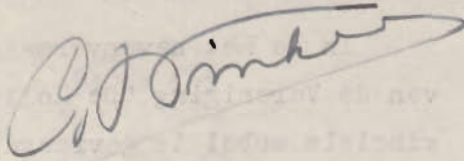
aard voor het uitbrengen van haar eigen advies ook al de nodige kosten met zich mee.

Het is niet bekend, of van gemeentewege op een bijdrage mag worden gerekend.

Aan Gedeputeerde Staten ware te adviseren een provinciale subsidie van 10% tot een maximum van f.640,64 toe te zeggen, indien de gemeente Hoogkerk bereid zou blijken te zijn tenminste in dezelfde mate bij te dragen.

Namens de Technische Commissie

DE HOOFDINGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:

6

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

Hereg Gedeputeerde Staten
der provincie GRONINGEN.

kantbeschikking 27 Juli 1954,
no.12212,2e afdeling.

Groningen, 19 November 1954.

Met het schryven van de vereniging De Hollandsche Molen inzake restauratie van de windwatermolen van het waterschap De Jonge Held doen wy u hierby een afschrift toekomen van het daaromtrent door onze technische subcommissie aan ons uitgebrachte rapport, d.d. 11 September 1954, no. 9473 en van de daarby behorende bylage (restauratiebegroting). Deze zaak heeft gediend in onze vergadering van 2 November j.l.

Met de conclusie van het rapport kunnen wy ons verenigen. Wy adviseren u het gebruikelijke 10% subsidie in de restauratiekosten te verlenen.

Namens de Molencommissie

edg ,voorzitter

B ,secretaris

Mr R. Boll
R 16

12212/Wa, 2e afdeling.

Aan het bestuur van het waterschap
De Jonge Held,
p/a de heer H. Poel,
Dorkwerd (Hoogkerk).

molen M. 57

subsidie restauratie windwatermolen
te Slaperstil.

4 Februari 1955.

Verzonden:

9. FEB. 1955

Ten behoeve van de restauratie van de windwatermolen van uw waterschap te Slaperstil kennen wij een provinciaal subsidie toe ter grootte van 10% der kosten van herstel, welke blijkens de opgemaakte begroting f 6.406,40 zullen bedragen, met een maximum derhalve van 10% van f 6.406,40 = f 641,-.

Aan de toekenning van dit subsidie verbinden wij de navolgende voorwaarden:

- a. op de provinciale bijdrage zal in mindering worden gebracht een eventueel terzake door de provinciale Groningse archaeologische commissie toegekende of nog toe te kennen bijdrage;
- b. de provinciale bijdrage zal moeten worden terugbetaald als het waterschap of haar rechtverkrijgenden onder algemene titel binnen de eerste vijf jaren na de uitbetaling van het subsidie de molen vervreemden of buiten gebruik stellen;
- c. de provinciale bijdrage zal worden uitbetaald, nadat de restauratie geheel zal zijn voltooid.

notulen bl 112

De Gedeputeerde Staten der
provincie Groningen:

get. W.A. Offerhaus,

Voorzitter.

Voor eensluidend afschrift:
De Griffier der Staten van Groningen,

H. Hangelbroek

get. Hangelbroek,

Griffier.